

tyngne nogenlunde i lige Grad. Det er det, at selv om man staar paa det Standpunkt, som næppe er almindeligt navnlig for Byernes Vedkommende, at det er to store Forbrugsgenstande, hvorved Staten kan faa nogenlunde det samme ind, og man saa siger, at det for at faa Sukker toldfrit er en Pligt at gaa med til at lægge Skat paa Ol. saa vil jeg rigtignok sige, at saa vil det, naar Talen kommer paa Petroleum og Kul og mange andre Ting, undre mig højlig, om man ikke, hvis Ministeriet holder fast paa sin Fordring om Kompensation, hvad det, efter det her passerede har al Grund til, vil komme til at give Brændevinen for Petroleum. Thi det lader sig jo næppe nægte, at Toldfrihed for Petroleum er fuldt saa demokratisk som for andre almindelige Forbrugsgenstande, thi om end Petroleum ganske vist ikke bruges i et saa stort Omfang, saa er den dog en mere almindelig Forbrugsgenstand end Sukker. Kommer man f. Eks. til Byerne og ser, hvorledes Petroleum bruges der baade som Lys og som Brændsel o. s. v., saa ser jeg ikke, hvorledes man, naar man gaar til at bytte det ene Statteobjekt med det andet og til at kompensere, vil undgaa, naar den øvrige Toldlov kommer frem, at faa en Brændevinsstat frem, og saa bliver Forholdet i Virkeligheden det, at man for at faa en Toldlov kommer til at betale det baade med en Olfkat og med en Brændevinsstat. At dette skulde være i Overensstemmelse med det hidtilværende Benstremstandpunkt i Toldspørgsmaal, er mig ikke bekendt. Dernæst vil jeg sige, at der blev i sin Tid fra mange Medlemmers Side, og særlig da ogsaa fra den ene af de ærede Forslagsstilleres Side, den Gang, da den saakaldte Smørtrig eksisterede her i Landet, udtalt, selv om de Folk, som i den Sag tog allermost moderat Parti for det saakaldte gode danske Smør, at det var Standts- og Klasseinteresser, de i meget høj Grad kæmpede for. Jeg kan ikke se retterere, end at denne Lov, som her foreligger, er en Lov, som i bedste Fald rammer Bjarbejderne, som ikke er til Fordel for Landarbejderne i noget Omfang, som er nævneværdigt, men som aldeles sikkert er til Fordel for den mere velhavende Mellemklasse. Jeg tror ikke, at man kommer bort fra, at

dette er det virkelige Forhold. Jeg har levet paa Landet i en almindelig Boelsmandsfamilie, indtil jeg var 18 Aar gammel — og det skulde undre mig, om de almindelige Forhold paa Landet have forandret sig saa meget siden den Gang, særlig da Tiderne ikke have været saa glimrende, siden jeg kom til Byen i 1875 — og jeg er vis paa, at man ikke i en Familie der brugte meget over de 20 Pd. Sukker om Aaret. Jeg erindrer ikke fra den Tid at have set andet end mørkt Buddersukker til Højtiderne og noget delt Kandis til daglig, og at det skulde løbe op til noget saa kolossal, at f. Eks. det ærede Medlem fra Bornholm (Blem) skulde have Ret i sin Opfattelse af Sukkerforbruget, tror jeg ikke. Jeg tror, at den velhavende Klasse, navnlig Mellemklassen i Byerne, bruger meget mere Sukker, end nogen forestiller sig, medens de fattige Familier bruge Sukker i en meget ringe Grad. Jeg har her i Kjøbenhavn hørt Side om Side med Arbejderfamilier, og hvis man tror, at der, naar der blev drukket Kaffe, der var Sukker til, særlig til det, som Børnene fik, tager man storlig fejl. Nej, det er noget, man ikke bruger i de Klasser; der sætter man maaske mere Pris paa det stærke og varme end paa det søde. Det er nu min Opfattelse — det er jo muligt, at jeg har Urret, men det er ikke ganske grundet paa Ukendskab til Forholdene, at jeg siger det — at hvis det gaar an, saaledes som man her gør, at slaa Bjarbejderne saa haardt, som denne Lov vil slaa dem, til Fordel for en Industri, man tænker sig dannet, thi i Virkeligheden er dette Lovforslag et Kapitalistforslag til Fordel for den velhavende Middelflasse — saa ville Landarbejderne næste Gang kunne slaas til Fordel for en Industri paa Brændevin; det er jeg meget bange for vil blive en Følge deraf. Derfor kan jeg ikke se, at dette Lovforslag hviler paa noget, som jeg vil kalde et rigtig smukt Princip. Jeg skal indrømme, at paa Landet drikkes der, navnlig for de gifte Arbejderes Vedkommende, i grumme ringe Grad bajerst Ol. Den gifte Arbejder drikker ikke en Gang, saaledes som det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgtreds (Clausen) fremhævede, sin Søndagsbajer. De, der paa Landet drikke bajerst Ol udenfor Middelfstanden, er særlig Tjenestefolk og ugifte Landarbejdere, medens der